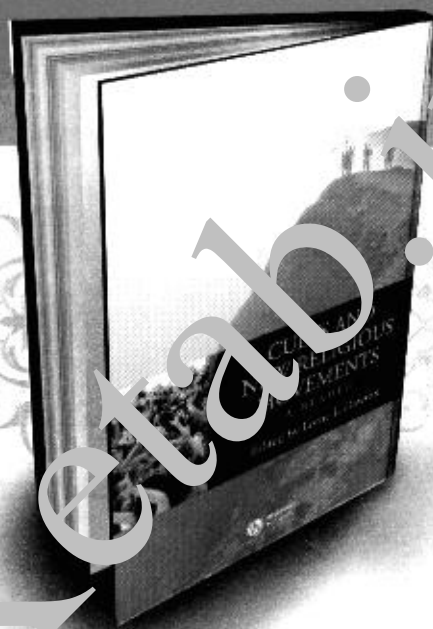




سرشناسه	داوسون، لورن ال، ۱۹۵۴-م.	Dawson, Lorne I..
عنوان و نام پدیدآور	فرقه‌ها و جنبش‌های نوین دینی / مؤلف [ویراستار] لورن داوسون؛ مترجمان کوثر طاهری، سمانه غلامی.	
مشخصات نشر	قم: دانشگاه ادیان و مذاهب، ۱۳۹۶.	
مشخصات ظاهری	۶۳۸ ص.	
فروست	انتشارات دانشگاه ادیان و مذاهب؛ ۱۷۶.	
شابک	978-600-6730-60-8	
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا.		
یادداشت	عنوان اصلی: Cults and New Religious Movements.	
موضوع	کیش‌ها.	
شناسه افزوده	طاهری، کوثر؛ ۱۳۵۸، مترجم.	
شناسه افزوده	غلامی، سمانه؛ ۱۳۶۴، مترجم.	
شناسه افزوده	دانشگاه ادیان و مذاهب.	
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۶ / ف۴ / BP۶۰۳	
رده‌بندی دیویی	۲۹۱	
شماره کتابشناسی ملی	۴۷۶۶۵۰۵	



آشوریت ارکاء او یان مذہب

معاونت پژوهش

سرتما و جنبش های نوی دینی

لورن داوسون

مترجمان: کوثر طاهری، سمانه غلامی



انتشارات
دانشگاه ادیان و مذاهب

۱۳۹۷

فرقه‌ها و جنبش‌های نوین دینی

- مؤلف: لورن داوسون
- مترجمان: کوثر طاهری، سمانه غلامی
- ناشر: انتشارات دانشگاه ادیان و مذاهب
- نوبت چاپ: اول، بهار ۱۳۹۷
- شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
- چاپ: نگارش
- قیمت: ۴۸/۰۰۰ تومان
- شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۷۳۰-۶۰-۸
- حق چاپ و نشر محفوظ است.

• مراکز پخش:

قم، پردیسان، روبه‌روی مسجد امام صادق (ع)، دانشگاه ادیان و مذاهب.
تلفن: ۱۳ - ۳۲۸۰۲۶۱۰، (۰۲۵) ۳۲۸۰۳۱۷۱، (۰۲۵) ۳۲۸۰۶۶۵۲
تلفکس مرکز پخش و فروش: (۰۲۵) ۳۲۸۰۶۶۵۲
www.adyanbook.ir
فروشگاه اینترنتی:

فهرست مطالب

۱۳	 مقدمه
۱۳	 کتاب و موضوع آن
	بخش اول: مطالعه جنبش‌های دینی نوین
۲۹	 فصل اول: مطالعه علمی دین؟ چرا؟ چگونه؟
۳۰	 برداشت‌های اولیه و ثانویه از واقعیت اجتماع
۳۳	 متفاوت بودن
۳۹	 جامعه‌شناسی دین
۴۳	 ادیان جدید
۴۳	 جنبش ضدفرقه
۴۶	 رسانه
۴۸	 قانون
۴۹	 روان‌پزشکان
۵۱	 ورای برج عاج
۵۴	 رعایت قواعد بازی آنان
۵۶	 جبهه گرفتن یا بی‌طرف ماندن؟

تنهایی دیرینه محقق..... ۶۰

نتیجه‌گیری..... ۶۲

اصل دوم: زنجیره تفاوت‌های بین «فرقه‌ها» و دین «متعارف»..... ۶۷

مقدمه..... ۶۷

منشأ اجتماعی کشمکش‌های فرقه‌ای..... ۶۹

مفبرلیت عمومی از زمین‌نمایی..... ۷۰

گفت‌وگو به مثابه..... ۷۱

عرفی‌شدن و تفاسیر..... ۷۲

چه چیزی باعث می‌شود فرقه‌ها به نظر متعارف بیایند؟..... ۷۳

نتیجه‌گیری: سلسله تفاوت‌های معمول - غیر معمول..... ۷۶

بخش دوم: ماهیت جنبش‌های دینی نوین

فصل سوم: سه نوع جنبش نوین دینی..... ۸۵

دین نوین ردکننده دنیا..... ۸۵

دین جدید تأییدکننده دنیا..... ۱۰۴

دین جدید تطبیق‌کننده با دنیا..... ۱۲۸

فصل چهارم: شکل‌گیری فرقه‌ای: سه مدل سازگار..... ۱۴۱

ادیان: نظام‌های مبادله‌ای..... ۱۴۲

مدل آسیب‌شناسی روانی ابداع فرقه‌ای..... ۱۴۴

مدل کارآفرین ابداع فرقه‌ای..... ۱۵۲

الگوی تحول خرده‌فرهنگ ابداع فرقه‌ای..... ۱۶۱

نتیجه‌گیری..... ۱۶۸

بخش سوم: جنبش‌های نوین در متن تاریخی و اجتماعی

فصل پنجم: پیامبران دروغین و پیام‌های اغفال‌کننده و فریب‌کارانه آن‌ها: قرن نوزدهم... ۱۷۹

۱۸۰	بیامبران و پیروان متعصب
۱۸۵	افشاگری‌های وحشتناک: آمریکا، سال‌های ۱۸۳۰-۱۸۷۰
۱۹۰	کاستی‌های مدینه فاضله
۱۹۴	بخش دوم: مورمون‌ها
۲۰۰	حمله به جوامع اشتراکی
۲۰۲	بخش سوم: ریت ای
۲۰۵	تنوزوفی (حکم الهی)
۲۰۷	رسانه و فرقه‌ها
۲۱۳	فصل ششم: آزادی نسبی
۲۱۶	افق‌های نو
۲۲۰	شناخت آزادی نوین
۲۲۶	انقلاب حقوق
۲۳۶	بی‌ثباتی زندگی
۲۴۲	مواجهه با شر
۲۴۶	معنویت اوج می‌گیرد
۲۵۵	محدودیت‌های آزادی
	بخش چهارم: پیوستن به جنبش‌های نوین دینی
۲۶۷	فصل هفتم: چه کسی و چرا به جنبش‌های نوین دینی می‌پیوندد؟ بیست سال تحقیق و آنجا آمده‌ام
۲۸۱	فصل هشتم: «گروندگان» «سأل لوین»
	بخش پنجم: مناقشه شست‌وشوی مغزی
۳۰۳	فصل نهم: فرایند شست‌وشوی مغزی
۳۲۳	فشار روانی و اصلاح فکری
۳۲۵	مثال‌های تاریخی شست‌وشوی مغزی

۳۲۷	گام‌های متقاعدسازی.....
۳۲۹	حمله به خود.....
۳۳۱	اصلاح فکری چگونه عمل می‌کند؟.....
۳۳۳	شرط شن‌گانه سینگر.....
۳۴۱	موضوع‌های هشت‌گانه لیقتن.....
۳۴۷	سراجا سه‌گانه شان.....
۳۵۰	ایجاد موبیت جدید.....
۳۵۳	فصل دهم: نه‌سست‌وشوی مغزی.....
۳۵۳	ادعاهایی در باب جنبش‌های نوین دینی.....
۳۵۶	نقد نظریه‌های شست‌وشوی مغزی.....
۳۵۷	جعل سنت کلاسیک.....
۳۵۸	تعصبات ایدئولوژیکی نظریه‌های شست‌وشوی مغزی.....
۳۵۹	مبانی تحقیقاتی محدود در آثار کلاسیک.....
۳۵۹	نادیده‌گرفتن اراده و ویژگی‌های زمینه‌ساز.....
۳۶۱	نادیده‌گرفتن تأثیرات درمانی مشارکت.....
۳۶۲	نادیده‌گرفتن سنت تحقیقی گسترده و توضیحات متعارف.....
۳۶۳	نادیده‌گرفته‌شدن شکست، در ادیان جدید.....
۳۶۴	شست‌وشوی مغزی آن‌گونه که خود می‌نمایاند.....
۳۶۴	نتایج.....
۳۷۱	فصل یازدهم: کنترل ذهن فرقه‌گرایان.....
۳۷۱	مقدمه.....
۳۷۳	خاستگاه‌های اصلی تنش.....
۳۷۶	مسائل معرفت‌شناختی: چارچوب‌های تفسیری داخلی و خارجی.....

۳۸۱	مکتب مانوی باوری معرفت‌شناختی.....
۳۸۲	تحلیل ادعاهای ترغیب اجباری از طریق فرضیه‌ها و تعاریف.....
۳۸۳	اجبار.....
۳۸۷	هنر قراردادادن «قشر آسیب‌پذیر».....
۳۹۰	دیوشناسی در حوزه فریب.....
۳۹۵	جه.....

بخش ششم: جنبش‌های جدید دینی و خشونت

۴۱۱	فصل دوازدهم: آفران‌ها، در دهکده جونز.....
۴۱۷	جیم جونز و خاستگاه‌های مردم.....
۴۲۳	روزهای طلایی در کالیفرنیا.....
۴۲۴	مؤسسه مردم.....
۴۲۶	اصلاح نظام اشتراکی.....
۴۳۰	روابط عمومی و دیپلماسی‌ها.....
۴۳۱	جاذبه گروه معبد.....
۴۳۴	رفتن به سرزمین موعود.....
۴۴۱	خویشاوندان نگران و «اردوگاه کار اجباری».....
۴۴۷	دیدار از دهکده جونز.....
۴۵۰	ترک سرزمین موعود.....
۴۵۲	بعد از دهکده جونز.....
۴۶۱	فصل سیزدهم: سفر زمینی ما رو به پایان است؛ آخرین سفر معبد خورشید.....
۴۶۲	از پایست‌گرایی (طرف‌دار بقا) تا خودتخریبی.....
۴۸۱	گذر از مشعل.....
۴۸۵	جنون آزار و اذیت.....

۴۹۱	خلق یک افسانه.....
۴۹۵	بایان معبد خورشید.....
	بخش هفتم: جنسیت و مقوله‌های جنسی و جنبش‌های نوین مذهبی
۵۰۹	عمل چهاردهم: زنان در جنبش‌های نوپدید دینی.....
۵۰۹	نقش جنسیت در جنبش‌های نوپدید دینی.....
۵۱۳	زنان و صاحب قدس.....
۵۱۴	مریدی، ا. معنویت و زنان؟.....
۵۱۷	سوءاستفاده جنسی: جبهه مخفی وابط شاگرداستادی.....
۵۲۲	تمایلات جنسی و ازدواج و جمن.....
۵۲۳	عشق آزاد و مکتب لذت‌جویی به‌عنوان مسیر معنوی.....
۵۲۵	طریقه پاک‌دامنی و تجرد.....
۵۲۷	ازدواج‌های نظام یافته معنوی.....
۵۲۹	مادری و جامعه: فراتر از خانواده هسته‌ای.....
۵۳۳	رهبری معنوی زنان در جمن‌ها.....
۵۳۷	نوع جدیدی از سنخ‌شناسی نیازها و ارزش‌های معنوی.....
۵۳۹	فصل پانزدهم: «نقش پنهان» زنان در جنبش‌های نوین دینی، عمل جنسی و آیین‌های گذار زنانه.....
۵۴۲	تنوع نقش زنان عضو جمن‌ها.....
۵۴۴	کیفیت تجربی الگوهای جمن از جنسیت.....
۵۴۸	آزمون جمعی.....
۵۵۰	آزمون فردی.....
۵۵۲	تجربه فرقه‌ای و مناسک گذار معاصر.....
۵۵۷	محدودیت و بدعت‌های جنسی.....
۵۶۰	نتیجه‌گیری.....

بخش هشتم: ادیان جدید و آینده

فصل شانزدهم: چرا ادیان جدید موفق می‌شوند یا شکست می‌خورند؟.....	۵۷۵
مدل کلی اصلاح شده.....	۵۷۵
دین جادو.....	۵۷۷
عظ سرمایه فرهنگی.....	۵۷۹
تنش ملایم.....	۵۸۳
اعتبار قانونی.....	۵۸۶
نیروی کارکرد دین.....	۵۸۹
زاینده‌گی مناسب.....	۵۸۹
بوم‌شناسی مطلوب.....	۵۹۰
الزامات شبکه‌ای.....	۵۹۲
سخت‌گیر ماندن.....	۵۹۳
اجتماعی شدن مؤثر.....	۵۹۵
نتیجه‌گیری.....	۵۹۵
فصل هفدهم: جنبش‌های جدید و اینترنت.....	۶۰۳
عضوگیری در یک فضای عمومی جدید.....	۶۰۳
بررسی‌های اینترنتی.....	۶۰۸
ادیان جدید در فضای آنلاین.....	۶۰۹
اینترنت و عضوگیری.....	۶۱۵
مخاطرات و نویدهای فضای عمومی جدید.....	۶۱۵

مقدمه

کتاب و موضوع آن

غالب مردم آمریکای شمالی یا اروپا هرگز با کسی برخورد نکرده‌اند که عضو فرقه باشد یا آنچه پژوهشگران ترجیح می‌دهند به آن جنبش‌های دینی نوین بگویند. هزاران گروه این‌چنینی در سراسر جهان وجود دارد؛ اما بسیار کوچک‌اند و مدت کوتاهی دوام می‌آورند. از آن‌رو توجه خاصی را به خود جلب می‌کنند یا اصلاً مورد توجه قرار نمی‌گیرند، با وجود این، تقریباً هرکسی راجع به این گروه‌ها مطالبی خوانده یا برنامه‌های تلویزیونی دیده است. در این کتاب ما که روزبه‌روز سکولارتر و به‌ظاهر عقلانی می‌شود، کنجکاوی ما با رفتارها و باورهای تند و ظاهراً عجیب اقلیتی از مردمی که این‌گونه نگرش‌های متفاوت با سبک زندگی همراه آن را برگزیده‌اند، به اوج می‌رسد. اغلب ما درعین حال که نسبت به این جنبش‌ها التزام و هدف زندگی آن‌ها هستیم، از آن بیزار نیز می‌شویم. این گروه‌ها به‌عنوان انحرافات اجتماعی و عقیدتی، جذاب و درعین حال تهدیدگر هستند. سایه دین‌داری آن‌ها واقعی‌تر و متعهدانه‌تر از انواع غیر جذاب دین متعارف باشد که بسیاری از ما در کودکی و بزرگسالی، در کلیسا و کنیسه والدینمان تجربه کرده‌ایم؛ اما باورهای مورد دفاع «این گروه‌ها» اغلب برخلاف ارزش‌هایی است

که در نهادهای اجتماعی حاکم به آن عادت کرده‌ایم. ما خوشبختی را از راه شغل مناسب و عشق سوزان دنبال می‌کنیم. برخی از ما آن‌گونه که بسیاری از ادیان جدید اظهار می‌دارند، دچار این تردید شده‌ایم که شاید این آرزوها نوعی توهم باشند و خوشبختی حقیقی جای دیگری است. در کلام رهبران این ادیان جدید، اغلب، انعکاس روشنی از اهداف و ارزش‌های والاتر و اندیشه‌های معنوی شخصیت‌های بزرگ دینی گذشته را می‌بینیم. بی‌شک برای زندگی، چیزی بیش از این‌ها لازم می‌آید. ما در زمان خود درک می‌کنیم وجود دارد.

اما ترس ما را از بررسی بیشتر این احتمالات باز می‌دارد. فرقه‌ها در میان ما به صورت معما باقی می‌مانند. این ترس از امر ناشناخته و متفاوت طبیعی و قابل درک است؛ اما این ترس مفرط است. در طولانی مدت، هم برای رشد معنوی خود ما و هم جامعه‌مان زیان‌بخش است.

دانسته‌های ما درباره فرقه‌ها و ترس از رسانه‌ها به دست می‌آید و نگاه رسانه‌ها کاملاً منفی است. رسانه برای انعکاس هنجارهای جامعه سستی و منافع قدرت‌های پشت آن، ترجیح می‌دهد در مواجهه با جنبش‌های دینی نوین جنجالی باشد و با بهره‌بردن از شیفتگی و ایجاد ترس در میان مردم، درآمدزایی کند.^۱

بخش عمده این کتاب به تصحیح این برداشت نادرست اختصاص دارد؛ نه به منظور پیش‌داوری راجع به قوت‌ها و ضعف‌های هر کدام از این جنبش‌ها، بلکه با این نظر که اجازه دهیم مستندات پژوهشی معتبر، خود را نشان بدهند. دیگران با مقالاتی که من انتخاب کردم و طبعاً با نتیجه‌گیری من موافق نیستند. بدنام‌سازی گسترده عمومی و ممنوعیت کامل این جنبش‌ها اغلب از روی -ها- است. در اکثر این موارد تهدید جدی‌تری برای رفاه اجتماعی است. من در مقام جامعه‌شناس کوشیده‌ام بهترین موضوعات موجود در این زمینه را از

۱. نک: پیکفورد، ۱۹۹۹، بخش اول این کتاب.

محققان برجسته و دانشمند در این حوزه گردآوری کنم. این انتخاب به مطالبی اختصاص دارد که به‌خوبی نوشته شده و برای دانشجویان و غیرمتخصصان فهمیدنی است. برخی مقالات به‌منظور کوتاه و در دسترس‌تر بودن ویرایش شد‌اند. مطالب حذف‌شده را با بیضی نشان داده‌ام. به‌علاوه، سعی در انتخاب مقالاتی داشته‌ام که بیشتر به مسائل مهمی اشاره دارد که در مطالعات علمی و جامعه‌شناسی جنبش‌های نوین دینی مطرح شده است: ماهیت آن‌ها، چگونگی پدیدآمدن، بافت تاریخی اجتماعی توصیف آن‌ها، فرایندهایی که طی آن افراد به این گروه‌ها می‌پیوندند، نتایج و پیامد پیوستن به آن‌ها و تا حدودی آینده آن‌ها به‌عنوان نهادی اجتماعی، همچنین عواملی که موفقیت یا شکست نسبی آن‌ها را رقم می‌زند. در این موارد مجال خارج از انصافی به مناقشات بر سر مسائل جنجالی اختصاص داده شده و به‌ویژه اتهاماتی نظیر این: افرادی که به جنبش‌های نوپدید دینی می‌پیوندند، شست‌وشو مغزی می‌شوند یا وقایع عجیب خشونت دسته‌جمعی که گروه‌های کمی در آن دخیل‌اند و وقوع انحرافات جنسی و سوءاستفاده در برخی موقعیت‌ها. این مسائل نکات محوری دانش عمومی دربارهٔ فرقه‌ها و همین‌طور بیشتر فعالیت‌های علمی بوده است. مطالعه جنبش‌های دینی نوین متأثر از ویژگی دردسرناکی این موضوع است. درست پس از گسترش انبوهی از ادیان غیرمعمول و جدید در ایالات متحد در اواخر دههٔ ۱۹۶۰، گروه‌هایی از والدین نارضاضی نوجوانانی که با فرقه‌های مختلف پیوسته بودند، جمعی از قدرت‌ها، کارشناسان (برای مثال وکلا، روان‌شناسان، روان‌پزشکان و فعالان اجتماعی) اعضای سابق و نارضاضی‌ان جدید و برخی نمایندگان ادیان دیگر (کشیش‌ها، روحانیان و خاخام‌ها) باهم مرتبط ساختند تا گروه مخالف منسجمی در برابر جنبش‌های دینی نوین ایجاد کنند. این جنبش ضد فرقه سعی داشت قدرت‌ها را وادار کند مجازات

قانونی و عمومی بر ادیان جدید اعمال کند، اما موفق نشد. با این حال، این گروه در جنگ تبلیغاتی که در اذهان عمومی به راه انداختند و با ایجاد بی‌اعتمادی شدید به این گروه‌ها در میان توده مردم، پیروز شدند.^۱ در این فرایند، معنای ضمنی واژه فرقه بار منفی به خود گرفت و باعث شد جامعه‌شناسان به دنبال جانشینی با بار ارزشی کمتر باشند.

از بیان پست‌های بسیار، عبارت «جنبش‌های دینی نوین» تثبیت شد. اما این عبارت هم در نقش‌آیندال به دور است؛ چراکه برخی جنبش‌های دینی دیگر چندان هم نوین نیستند؛ برخی اصلاً جنبش نبوده‌اند و دینی بودن برخی از آن‌ها محل بحث است.^۲ گرچه عنوان فرقه مانند واژه‌های کلیسا یا واژه فنی در حوزه تخصص ادیان است، وقتی که در این کتاب به کار می‌رود، راه با نقل قول‌های هراس‌انگیز آمده است که بر تاریخ پر مخاطره آن صحنه می‌گذارد. در بسیاری موارد که اصطلاح جنبش‌های دینی نوین استفاده خوب و مناسبی از روال معمولی که اخیراً دانشگاه‌ها دارند به صورت اختصاری NRM گفته می‌شود؛ با این حال، اهمیت مطالعه جامعه‌شناختی فرقه‌ها یا فراتر از مناقشات عمومی درباره مشروعیت آن‌ها می‌گذارد. محققان حوزه دین توجه بیش از حدی در تعین NRM‌ها از خود نشان دادند؛ چراکه آن‌ها موقعیت ویژه‌ای را فراهم می‌آورند که حاکی از سختی ایجاد و کشمکش‌های رشد و هنگام افول ادیان است. این جنبش‌ها دست‌مزدی واسطه به داده‌های مربوط به اغلب جنبه‌های حیات دینی را فراهم می‌آورند که بسیار برای فهم ظهور و گسترش سنت‌های دینی بزرگ گذشته مفید باشد.^۳ مطالعه NRM همان‌گونه که بخش‌های این کتاب نشان می‌دهد، به صورت کلانی درباره ماهیت و

۱. نک: بروملی و شوپ، ۱۹۹۳-۱۹۹۴.

۲. نک: ویلسون، ۱۹۹۲؛ ریچاردسون، ۱۹۹۳؛ بد ناروفسکی، ۱۹۹۵؛ داوسون، ۱۹۹۸، ص ۱۲ تا ۱.

۳. نک: استارک، ۱۹۹۶.

پیچیدگی فرایند عضوگیری و تغییر کیش (فصل‌های ۷ تا ۱۱ را ببینید) و همین‌طور فرایندهای نوآوری دینی، تشکیل گروه، تغییرات دینی و ساختار و گسترش نهادهای فهم ما را به‌طور چشم‌گیری افزایش داده است (نک: فصل‌های ۴، ۶ و ۱۶). همچنین به پیشرفت‌های خوبی در مباحث جدیدتر مانند ویژگی بنی در سلاقی و تجربیات دینی (نک: فصل ۱۴ و ۱۵) و ریشه‌ها و ماهیت خشونت (نک: ۱۲ و ۱۳) می‌انجامد.

NRMها به خیلی‌چند بررسی این مسائل اساسی را آسان می‌سازد:

۱. به محققان، نه تنها تحقیقات محدودتر و کنترل‌پذیرتری عرضه می‌کند.
۲. فرصتی برای آشنایی با واسطه با تحقق برنامه‌ها، سیاست‌ها و نظریه‌های دینی، فارغ از تأثیر تفسیری است فراموش می‌آورد.
۳. احتمال دارد گونه‌های نظری وسیع‌تری را در اختیار محقق بگذارد که شناسایی و ارزیابی آن‌ها آسان‌تر است. همچنین آن‌ها را با نمونه‌های محدودتر مقایسه کرد (همان کاری که روان‌پزشکان به‌طور مثال در پی فهم عملکرد درونی ذهن انجام می‌دهند).

گرچه فهم هرکدام از این‌ها و درک برخی مقالات این کتاب بدون اطلاعات بیشتر درباره NRMهای مختلف و موجود مشکل است، اما این که حداقل اطلاعاتی پیشینی و کمی راجع به این گروه‌ها دارند، آثار توصیفی مفید فراوانی را راجع به تاریخ، آموزه‌ها و شعائر NRMهایی از قبیل کلیسای اتحاد، جامعه بین‌المللی، داهی کریشنا، سوکاگاکایی، الحادگرایی نوین، جنبش عصر جدید فرزندان خدا/خانواده^۱ در دسترس است، بخوانند. راه دیگر این است که فرد حداقل به مقالات توصیفی مفیدی در مورد این گروه‌ها و گروه‌های پرشمار دیگر^۲ روی آورد.

۱. متلاولیس ۱۹۷۷، بارکر ۱۹۸۴، راکفورد ۱۹۸۵، ویلسون و دایلر ۱۹۹۴، براون ۱۹۹۷، برگر ۱۹۹۹، بین بریج ۲۰۰۲.

۲. الود و پارتین ۱۹۸۸، میلر ۱۹۹۵، کریساید ۱۹۹۹.

خوانندگان می‌توانند برای مطالعات جامع و نظام‌مندتر درباره نتایج مطالعات علمی NRM ها، از آثاری همچون فرقه‌ها و گروندگان و کاریزما اثر توماس رابینز (۱۹۸۸) یا اثر لورن داسون با عنوان شناخت فرقه‌ها؛ جامعه‌شناسی جنبش‌های دینی نوین (۱۹۹۸) کمک بگیرند.

References

Bainbridge, William Sims 2002: *The Endtime Family: Children of God*. Albany: State University of New York Press .

Barker, Eileen 1984: *The Making of a Moonie: Choice or Brainwashing?* Oxford: Blackwell .

Beckford, James A. 1999: The Mass Media and New Religious Movements. In B. Wilson and J .

Cresswell (eds.), *New Religious Movements: Challenge and Response*. London: Routledge, 103-19 .

Bednarowski, Mary Farn 1995: The Church of Scientology: Lightning Rod for Cultural Boundary

Conflicts. In T. Miller (ed.), *America's Alternative Religions*. Albany: State University of New York Press, 385-92 .

Beit-Hallahmi, Benjamin 2001: 'O Truant Muse': Collaborationism and Research Integrity. In B .

Zablocki and T. Robbins (eds.), *Misunderstanding Cults: Searching for Objectivity in a Controversial Field*. Toronto: University of Toronto Press, 35-70 .

Berger, Helen A. 1999: *A Community of Witches: Contemporary Neo-Paganism and Witchcraft in the United States*. Columbia: University of South Carolina Press .

Bromley, David G. and Anson D. Shupe, Jr. 1993: *Organized Opposition to New Religious Movements* .

In D. G. Bromley and J. K. Hadden (eds.), *The Handbook of Cults and Sects in America, Part A Religion and the Social Order*, vol. 1. Greenwich, CT: JAI Press, 177-98 .

Bromley, David G. and Anson D. Shupe, Jr. 1994: *The Modern North American Anti-Cult Movement, 1971-1991: A Twenty-Year Retrospective* .

In A. Shupe and D. G. Bromley (eds.), *Anti-Cult Movements in Cross Cultural Perspective*. New York: Garland, 3-31 .

Brown, Michael F. 1997: *The Counseling Zone: American Spirituality in an Anxious Age* .

Cambridge, MA: Harvard University Press .

Chryssides, George D. 1999: *Exploring New Religions*. London: Cassell .

Dawson, Lorne L. 1998: *Comprehending Cults: The Sociology of New Religious Movements*. Toronto: Oxford University Press .

Edwood, Robert S. and Harry B. Partin 1988: *Religious and Spiritual Groups in Modern America*, 2nd edn. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

Miller, Timothy (ed.) 1995: *America's Alternative Religions*. Albany: State University of New York Press .

Pfeifer, Jeffrey E. 1992: *The Psychological Framing of Cults: Schematic*

Representations and Cult 3

INTRODUCTION

Evaluations. *Journal of Applied Social Psychology* 22 (7): 513-44 .

Richardson, James T. 1993: *Definitions of Cult: From Sociological Technical to Popular-Negative* .

Review of Religious Research 34 (4): 348-56 .

Robbins, Thomas 1988: *Cults, Converts and Charisma*. Newbury Park, CA: Sage .

Rochford, E. Burke, Jr. 1985: *Hare Krishna in America*. New Brunswick, NJ: Rutgers University Press .

Stark, Rodney 1996: *The Rise of Christianity: A Sociologist Reconsiders History*. Princeton, NJ: Princeton University Press .

Van Driel, Barend and James T. Richardson 1988: Print Media Coverage of New Religious Movements: A Longitudinal Study. *Journal of Communication* 38 (3): 37-61 .

Wallis, Roy 1977: *The Road to Total Freedom: A Sociological Analysis of Scientology*. New York: Columbia University Press .

Wilson, Bryan R. 1992: Scientology: A Secularized Religion. In B. R. Wilson, *The Social Dimensions of Sectarianism: Sects and New Religious Movements in Contemporary Society*. Oxford: Clarendon Press, 267-88 .

Wilson, Bryan R. and Karel Dobbelaere 1994: *A Time to Chant: The Soka Gakkai Buddhists in Britain*. Oxford: Clarendon Press .

Zablocki, Benjamin 2001: Towards a Demystified and Disinterested

Scientific Theory of Brainwashing .

In B. Zablocki and T. Robbins (eds.), *Misunderstanding Cults: Searching For Objectivity in a Controversial Field*. Toronto: University of Toronto Press, 159–214. 4

www.ketab.ir